

LUDWIKA JOCHYM-KUSZLIKOWA

Rosyjskie i polskie ciągi derywacyjne
motywowane nazwami zwierząt

W wyniku klasyfikacji derywatów według identyczności części formantowej, będącej jedną z dwóch obligatoryjnych członów każdego wyrazu podzielnego słowotwórczo, wydziela się typy i kategorie słowotwórcze. Kiedy natomiast utożsamia się podstawy słowotwórcze, ściślej: morfemy rdzenne, to w charakterze jednostek opisu wyłaniają się ciągi derywacyjne, paradygmaty i gniazda słowotwórcze. Aby opisać w miarę adekwatnie system słowotwórczy języka, należy uwzględnić jednostki obydwu tych rodzajów¹.

Jeżeli obiektem badań są formacje słowotwórcze motywowane wyrazami określonej grupy leksykalno-semantycznej, to temat determinuje klasyfikację gniazdową jako podstawową.

Przedmiotem rozważań w niniejszym artykule są derywaty powstałe od nazw zwierząt we współczesnym języku rosyjskim i polskim. Wyjściowym materiałem przy konfrontacji dwujęzycznej jest słownictwo rosyjskie, dobrze udokumentowane leksykograficznie przez A. Tichonowa w dwutomowym *Słowniku słowotwórczym języka rosyjskiego*². Specjalistyczna leksykografia polska, jak dotąd, może się jedynie pochwalić próbnym zeszytem polskiego słownika słowotwórczego w układzie gniazdowym H. Jadackiej³ oraz małym słownikiem słowotwórczym języka polskiego dla cudzoziemców M. Skarżyńskiego⁴. Skąpy zakres tych źródeł zmusza do ekscerptów ze *Słowników języka polskiego* pod red. W. Doroszewskiego⁵ i M. Szymczaka⁶.

Derywację „odzwierzęcą” w różnych językach próbowano już opisywać od strony paradygmatów słowotwórczych⁷. Powstał również mały słowniczek rosyjskich paradygmatów „odzwierzęcych” dla celów dydaktycznych⁸, brakuje natomiast w literaturze badań konfrontatywnych nad ciągami słowotwórczymi motywowanymi nazwami zwierząt. Niniejsze rozważania są więc pierwszą wstępną próbą pokazania możliwości porównywania ciągów derywacyjnych w językach pokrewnych.

Przed kilku laty z Damianem Mitewem, językoznawcą bułgarskim zajmującym się problemami słowotwórstwa rosyjskiego i bułgarskiego w aspekcie porównawczych badań gniazdowych, planowaliśmy przygotowanie wspólnego opracowania monograficznego obejmującego derywację od zoonimów w języku bułgarskim i polskim w konfrontacji z językiem rosyjskim. W ramach rozpoczętej współpracy otrzymałam od D. Mitewa 40 stronich maszynopisu zatytułowanego *К типологической характеристике словообразовательных гнезд в современном русском языке (на материале гнезд с исходным наименованием животного)*.

Te właśnie materiały w dużym stopniu wykorzystuję przy badaniach i rozważaniach własnych. One też zdeterminowały ograniczenie obiektu badawczego do derywatów motywowanych nazwami ssaków oraz do zastosowania przy opisie jako jednostki porównawczej ciągu derywacyjnego rozumianego jako zbiór derywatów o wspólnej podstawie słowotwórczej, połączonych stosunkami motywacji łańcuchowej.

Motywacja łańcuchowa polega na tym, że każdy derywat (z wyjątkiem końcowego) staje się podstawą słowotwórczą dla pochodnego od siebie, przy czym ogniwa powstałego w ten sposób łańcucha różnią się jednym tylko zabiegiem derywacyjnym, jednym formantem. Takie łańcuchy konkretnych derywatów były opisywane w jednym języku, szczególnie przez badaczy rosyjskich i radzieckich, były też podstawą konfrontacji polsko-rosyjskiej⁹, nie traktowano jednak ciągu derywacyjnego jako jednostki abstrakcyjnej zdolnej i przydatnej do opisu samego systemu i mechanizmów derywacyjnych w dwóch językach, jako jednostki analogicznej do ogólnie przyjętego w słowotwórstwie słowiańskim typu słowotwórczego.

Dopiero w latach osiemdziesiątych rozpoczęły się badania nad podniesieniem tej kompleksowej jednostki słowotwórstwa do rangi modelu, swego, rodzaju matrycy, według której mogą być grupowane podobnie utworzone derywaty o takiej samej wartości kategorialnej. Stąd już tylko krok do zdefiniowania pojęcia typowego ciągu derywacyjnego¹⁰.

Typowy ciąg derywacyjny (łańcuch słowotwórczy) to, według A. Tichonowa, zbiór typów słowotwórczych zajmujących identyczne pozycje słowotwórcze i tworzących strukturę uwarunkowań wzajemnych, por.:

1. син(ий) — син-е-ть — по-синеть — посине-л-ый
 рыж(ий) — рыж-е-ть — по-рыжеть — порыже-л-ый
 бел(ый) — бел-е-ть — по-белеть — побеле-л-ый

2. овраг — овраж-ист(ый) — овражист-ость
 бугор — бугр-ист(ый) — бугрист-ость
 гор(а) — гор-ист(ый) — горист-ость

Typowe ciągi derywacyjne mogą się łączyć w ciągi kategoriałne, to znaczy takie, które zachowują sekwencję znaczeń kategoriałnych w poszczególnych ogniwach łańcucha, wyrażanych przez derywaty określonego typu słotwórczego oraz derywaty z formantami synonimicznymi w stosunku do niego, por.:

1. травить — вы-травить — вытравл-ени-е
 резать — вы-резать — вырезани-е

2. точить — вы-точить — выточ-к-а
 рубит — вы-рубить — выруб-к-а
 ковать — вы-ковать — выков-к-а¹²

Wyrażanie określonych znaczeń kategoriałnych przez derywaty jest integralnie związane z ich przynależnością do poszczególnych części mowy. W publikacjach rosyjskich ostatnich lat często spotkać można tę właśnie charakterystykę formacji (każdy derywat ma cechy danej klasy części mowy) jako kryterium modelowania ciągu derywacyjnego (частеречная модель словообразовательной цепочки)¹³.

W tym miejscu można wspomnieć, iż potraktowanie ciągu derywacyjnego jako jednostki planu treści dla konfrontacji drobnych wycinków systemu słotwórczego języka rosyjskiego i polskiego było wykorzystywane eksperymentalnie w kilku pracach magisterskich, przygotowanych w Zakładzie Języka Rosyjskiego Instytutu Filologii Rosyjskiej WSP w Krakowie. Przy badaniu potencji słotwórczej czasowników w języku rosyjskim i polskim zastosowano najbardziej ogólną strukturę ciągu opartą na przynależności derywatów kolejnych stopni derywacyjnych do części mowy, a dopiero w ramach tych klas wyrazów – do określonych kategorii słotwórczych realizowanych w typach słotwórczych¹⁴.

Podobnie postąpił D. Mitew. Wybrał on z dwutomowego *Słownika słotwórczego języka rosyjskiego* 775 wyrazów zgrupowanych wokół 97 motywujących nazw ssaków i tworzących większe lub mniejsze gniazda słotwórcze. Wyekscerpowane z gniazd ciągi derywacyjne posegregował według ilości stopni derywacji (ogniw łańcucha), ich charakteru morfologicznego oraz znaczenia słotwórczego derywatów I, II, III, IV stopnia.

Jeżeli rzeczownik oznaczy się symbolem *S*, przymiotnik – *Ad*, czasownik – *V*, a przysłówek – *Adv*, to ilość reprezentatywnych dla języka rosyjskiego modeli ciągów derywacyjnych można przedstawić następująco:

Ciągi dwuczłonowe	Ciągi trójczłonowe
S – S ₁	S – S ₁ – S ₂
S – Ad	S – S ₁ – Ad
S – V	S – S ₁ – Adv
S – Adv	S – S ₁ – V
	S – Ad – Adv

S – Ad – S₁

S – V – S₁

S – V – V

S – Ad – V

S – V – Ad

Ciągi czteroczłonowe

S – S₁ – S₂ – S₃

S – S₁ – Ad – S₂

S – V – V₁ – S₁

S – V – V₁ – V₂

S – S₁ – S₂ – Ad

S – S₁ – Ad – Ad₁

S – S₁ – V – Ad

S – S₁ – S₁ – V – V₁

S – Ad – S₁ – Ad₁

S – Ad – V – V₁

S – V – S₁ – S₂

S – V – Ad – S₁

S – V – Ad – Ad₁

S – S₁ – V – S₂

S – V – V₁ – Ad

Ciągi pięcioczłonowe

S – S₁ – S₂ – S₃ – S₄

S – S₁ – S₂ – Ad – S₃

S – S₁ – V – V₁ – S₂

S – S₁ – V – V₁ – V₂

S – V – Ad – Ad₁ – S₁

S – V – V₁ – S₁ – Ad

S – V – V₁ – V₂ – V₃

S – V – V₁ – V₂ – S₁

S – V – V₁ – Ad – S₁

S – V – V₁ – Ad – Adv

Jak widać, nie są tu wykorzystane wszystkie możliwości kombinacji czterech elementów (klas podstawowych części mowy). Niejednakowa też jest ich realizacja językowa. Najwięcej – według wyliczeń Mitewa – derywatów reprezentuje dwuczłonowy model ciągu, stosunkowo duży – model trójczłonowy, liczba derywatów natomiast maleje w modelach cztero- i pięcioczłonowych.

Każdy derywat w typowym ciągu Mitew zapisuje w postaci ułamka, gdzie w liczniku oznacza się symbolami klasę części mowy, a w mianowniku – znaczenie słowotwórcze derywatu, np.

$S - \frac{S_1}{\text{demin. do } S}$ жеребец – жеребчик, лошадь – лошадка,
 бирюк – бирючок, медведь – медведик.

Z przytoczonych przykładów widać, że typowy ciąg derywacyjny Mitew pojmuje szerzej, niż np. Aleksander Tichonow, a także jego syn Sergiusz Tichonow. Jest to raczej ciąg kategoriałny, reprezentowany przez przedstawicieli różnych typów słowotwórczych (różne formanty). Dzięki bardzo uszczegółowionemu znaczeniu słowotwórczemu (często indywidualnemu) derywatów w ciągach dwuczłonowych otrzymuje Mitew 25 wariantów S₁, 4 warianty Ad, 4 – V i 4 Adv. Są to derywaty o znaczeniu tautologicznym, deminutywnym, augmentatywnym, hipokorystycznym lub mieszanym deminutywno-hipokorystycznym. Derywat od nazwy

zwierzęcia ma zazwyczaj znaczenie żeńskości, potomka, zwierzęcia młodego, mieszańca, osoby związanej z hodowlą, kupnem i sprzedażą zwierząt, polowaniem na nie, pomieszczeń dla zwierząt, mięsa zwierzęcia, skóry, futra, przedmiotów, roślin, innych zwierząt związanych z podstawową nazwą zwierzęcia, zbiorowości zwierząt itd. Przymiotniki mają głównie znaczenie relacyjne, ale również odnotowuje Mitew jeden derywat o znaczeniu skłonnościowym: собачливый. Czasowniki oznaczają przejawianie się cech właściwych zwierzęciu, upodobnienie się do zwierzęcia. Są tu też czasowniki oznaczające polowanie na zwierzę nazwane w podstawie: белковать, волковать. Cztery wyróżnione przez Mitewa przysłówki mają znaczenie: 'tak, jak jest to właściwe dla zwierzęcia': бирюком, волком, зверем, ежом.

Znaczenia słowotwórcze pojawiające się w analizie Mitewa na wyższych stopniach derywacji w zasadzie powielają wymienione wyżej kategorie, dlatego można ograniczyć się wyłącznie do derywatów pierwszego stopnia.

Należy przyznać, iż przedstawiona analiza w miarę adekwatnie oddaje stosunki systemowe w rosyjskim słownictwie motywowanym zoonimami. Powstaje jednak pytanie, czy zaproponowany model ciągów derywacyjnych można uznać za *tertium comparationis* w badaniach konfrontatywnych.

Wydaje się, że dla celów konfrontacji dwujęzycznej tak wysoki stopień uszczegółowienia znaczeń słowotwórczych derywatów poszczególnych stopni jest niecelowy i zbyteczny. Prawdopodobnie przy porównywaniu struktury ciągów w języku rosyjskim i polskim należy ograniczyć się wyłącznie do znaczeń kategorii słowotwórczych wyznaczających typowe ciągi derywacyjne. Przy ustalaniu statusu ciągu typowego można kierować się przyjętym kryterium rozróżniania zjawisk normalnych w języku i anomalii językowych. „Jeżeli jakieś znaczenie w derywatach od danej grupy leksykalno-semantycznej spotkać można częściej niż jeden raz (choćby w dwóch wyrazach danej grupy), to można uznać je za normalne”¹⁵ i takie znaczenie może wejść do typowego ciągu.

Pozostaje otwarta kwestia wyodrębnienia tych znaczeń kategorialnych, które są relewantne dla typowych ciągów derywacyjnych w grupie zoonimów i które mogą być przyjęte za swego rodzaju matrycę przy konfrontacji faktów różnorodnych. Częściową odpowiedź w tej kwestii znaleźć można w pracy Haliny Nieszczimienko, która ciąg derywacyjny uważa za liniowe rozbudowanie aktu słowotwórczego, mówiąc inaczej – za poziomą fiksację kolejnych kroków derywacyjnych, zamykających odpowiednią fazę derywacyjną. Pod tą ostatnią autorka rozumie pewną jednostkę funkcjonalną ciągu derywacyjnego, kojarzącą się z określonym kategorialnym znaczeniem słowotwórczym¹⁶.

Analiza budowy ciągu – według Nieszczimienko – jest ważna dla ustalenia mechanizmu kategorii słowotwórczej. Z tego punktu widzenia kategorie słowotwórcze dzielą się na takie, w których każdy krok derywacyjny wiąże się z pojawieniem się nowego znaczenia kategorialnego oraz takie, w których zauważa się rozbicie fazy derywacyjnej na podfazy w ramach jednego znaczenia kategorialne-

go. Absolutna większość kategorii charakteryzuje się jednofazowymi procedurami derywacyjnymi, tzn. realizacją jakiegoś jednego ogniwa ciągu liniowego. Ale np. przy tworzeniu deminutiwów, bądź czasowników wielokrotnych zauważyć można rozbitcie jednej fazy na podfazy, wyrażające stopień intensywności przejawiania się odnośnej cechy, por. ручей - ручеек - ручеечек¹⁷.

Uwaga Nieszczimienko o rozkładaniu się jednego znaczenia kategorialnego na dwa lub więcej kroków derywacyjnych, z czym mamy do czynienia przede wszystkim w derywacji modyfikacyjnej, jest niezmiernie istotna dla badań porównawczych, gdyż realizacja semantyki kategorialnej w derywatach różnojęzycznych może być formalnie różna, tzn. dany derywat może pojawiać się na innym stopniu derywacji w różnych językach. Dlatego też wydaje się, że należy stworzyć pewien inwariant onomazjologiczny ciągu derywacyjnego, kategorialny ciąg, którego konkretne realizacje językowe można traktować jako warianty. Może on być również punktem wyjścia porównań różnojęzycznych, oczywiście tylko w określonym polu semantycznym.

Wszystkie motywowane bezpośrednio derywaty „odzwierzęce” dzielą się na dwie grupy: derywaty modyfikacyjne i derywaty mutacyjne. Na wyższych stopniach derywacyjnych pojawiać się mogą odczasownikowe derywaty transpozycyjne (por. małpować – małpowanie) lub odprzymiotnikowe (por. szczeniacki – szczeniackość).

Wśród derywatów modyfikacyjnych na pierwszym stopniu derywacji, tzn. bezpośrednio motywowanych nazwami zwierząt wyróżnić można 6 znaczeń kategorialnych¹⁸. Przy zachowaniu zaproponowanej wyżej formy zapisu typowego ciągu dwuczłonowego można je przedstawić następująco:

$S - \frac{S_1}{\text{femin / masc.}}$	{ тигр – тигрица, осел – ослиха, барсук – барсучка тыгрис – тыгриса, осіол – ослица (por. także kaczka-kaczor, gęсіор, indor, ros. гусь-гусак).
$S - \frac{S_1}{\text{demin. do } S}$	{ бегемот-бегемотик, корова-коровка, собачка; коń – коник, pies – piesek.
$S - \frac{S_1}{\text{augmen. do } S}$	{ корова-коровица, медведь-медведице; pies – psisko, niedźwiedz – niedźwiedzisko.
$S - \frac{S_1}{\text{ekspres. do } S}$	{ коза-козонька, кот-коток, лошадь-лошадушка; pies – psisko, krowa – krówsko, коń – конісь, pies – piesio, krowa – krowina.
$S - \frac{S_1}{\text{istota m } \text{łoda}}$	{ буйвол-буйволенок, собака-собачонок, китеныш; wilk – wilczę, kot – kocię, kociątko, lew – lwiątko.
$S - \frac{S_1}{\text{nazwa gatunkowa}}$	осел-осляк, 'muł'; pies – piesiec.

W opisie derywatów mutacyjnych odrzeczownikowych, zgodnie z polską gramatyką akademicką, kierować się można funkcją formatu, „a więc rolą semantyczną pełnioną przez cały derywat w stosunku do nie wyrażonego predykatu”¹⁹.

W tej grupie derywatów będą więc głównie:

1. odobiektove agentywne i posesywne nazwy subiektów, np. овчар, конюх, лошажник, конник, верблюжатник, псарь, слоновщик; owczarz, koniarz, niedźwiednik, psiarz, koziarz, a także nazwa psa pasterskiego: ros. овчарка – owczarek,
2. nazwy zbiorowe, np. зверьё (por. również: ptactwo, robactwo),
3. nazwy rodzajowe, np. małpiatki, pluskwiaki,
4. nazwy symilatywne: nazwy grzybów: лисички; krowiak; kozica,
5. nazwy genetyczne: nazwy mięsa: конина, ослятина, телятина; konina, oślina, cielęcina, wołowina; nazwy skór, futer: воловина 'skóra wołu', baranica,
6. odsubiektove nazwy rezultatów: кретовина, kretowisko, krowieniec,
7. nazwy pomieszczeń dla zwierząt: овчарня, коровник, лъвятник, owczarnia, królikarnia, źrebięciarnia,
8. nazwy abstrakcyjnych cech jakościowych, por. свинство, świństwo.

Nie wszystkie kategorie są jednakowo licznie reprezentowane w obu językach. W tym miejscu chodziło mi nie tyle o wyliczenie wszystkich możliwych kategorii, co o pokazanie zasady budowania ciągu kategoryalnego. Stosując tak wyznaczone kategorie słowotwórcze można prawie o połowę zredukować ilość wariantów w modelu ciągu derywacyjnego Mitewa.

Nie należy się jednocześnie ograniczać tylko do nazw ssaków w charakterze podstaw słowotwórczych, często bowiem poszczególne kategorie słowotwórcze są realizowane głównie w derywatach motywowanych nazwami, ptaków, gadów, płazów, ryb itd. Dlatego też w niniejszym artykule celowo swoje rozważania ograniczyłam do problematyki metodologicznej, szczegóły statystyczne analizy porównawczej pozostawiając do osobnego opracowania.

Na zakończenie można tu jeszcze zasygnalizować asymetrię planu leksykalno-semantycznego, stylistycznego i konotacyjnego przy porównywaniu zdawałoby się identycznych leksemów w języku rosyjskim i polskim. Zagadnienia te również domagają się oddzielnego opracowania.

PRZYPISY

¹ L. Jochym-Kuszlikowa, E. Kossakowska, *Zarys słowotwórstwa rosyjskiego dla Polaków* WSiP, Warszawa 1990, s. 26.

² A.N. Tichonow, *Słowoobrazowatielnyj słowar' russkogo jazyka*, „Russkij jazyk”, Moskwa 1985.

³ H. Jadacka, *Zeszyt próbny słownika gniazd słowotwórczych współczesnego języka polskiego*. Uniw. Warszawski, Warszawa 1988.

- ⁴ M. Skarżyński, *Mały słownik słotowórczy języka polskiego dla cudzoziemców*, Uniw. Jagielloński, Kraków 1989.
- ⁵ W. Doroszewski (red.), *Słownik języka polskiego w 10 tomach*, PWN, Warszawa 1958–1968.
- ⁶ M. Szymczak (red.), *Słownik języka polskiego w 3 tomach*, PWN, Warszawa 1978–1981.
- ⁷ J.A. Ziemskaja, L. Iochim-Kuszlikowa, *Słowoobrazowatielnaja paradigma kak obiekt sopolawitielnogo izuczenija pri obuczennii russkomu jazyku inostrancew (na materiale russkogo, polskogo i francuzskiego jazykow): Sowriemiennoje sostojanije i osnownyje problemy izuczenija i priepodawanija russkogo jazyka i litieratury*. Dokłady sowietskiej dielegacyi na V Międzynarodnyj Kongress MAP RJAŁ, Moskwa 1982, s. 135–141.
- ⁸ L. Jochym-Kuszlikowa, E. Kossakowska, op. cit., s. 77–85.
- ⁹ L. Jochym-Kuszlikowa, *Metoda analizy gniazdowej w konfrontatywnych badaniach słotwórstwa współczesnego języka rosyjskiego i polskiego (Formacje odprzymiotnikowe)*. Prace Monograficzne nr 54, Wydawnictwo Naukowe WSP, Kraków 1982.
- ¹⁰ A.N. Tichonow, *Problemy izuczenija kompleksnych jedinic sistemi słotobrazowanija*, [w:] *Aktualnyje probelmy russkogo słotobrazowanija*, Samarkandskij gos. piedinstitut im. Ajni, Taszkient 1982, s. 3–13; S.A. Tichonow, *K problemie tipologii słotobrazowatielnych cepoczek*, [w:] *Aktualnyje problemy russkogo słotobrazowanija*, Taszkient 1985, s. 53–57; tegoż autora: *O stiepieni riegularnosti słotobrazowatielnych cepoczek*, op. cit., s. 257–260; B. Chamrajew, *K postrojeniju tipologii słotobrazowatielnych cepoczek*. *Naimienowanija lic w sowriemiennom russkom jazykie*, op. cit., s. 253–257; tegoż autora: *Czastieriecznyje modeli słotobrazowatielnych cepoczek naimienowanij lica w sowriemiennom russkom jazykie*, [w:] *Aktualnyje problemy russkogo słotobrazowanija* 1987, s. 160–165 i in.
- ¹¹ A.N. Tichonow, *Problemy izuczenija...* s. 5; por. również definicję typowego ciągu derywacyjnego: „odnu tipowuju cepoczku sostawljajut SC, obrazowanije na bazie ischodnych proizwodiaszczich słow, odnosiaszczichsja k odnoj i toj że czasti rieczki, imiejuszczije odinakowoje koliczestwo zwienjew, odnu i tu że posledowatielnost' proizwodnych, sodierzaszczije wo wsiech zwienjach odni i tie że formanty (obszcznost' sposobu słotobrazowanija), wyrażajuszczije odni i tie że słotobrazowatielnyje znaczenija”, zob.: B.B. Tadžibajew, *Piatizwien'jewyje tipowyje otadjektiwnyje słotobrazowatielnyje cepoczki w sowriemiennom russkom jazykie* [w:] *Aktualnyje problemy russkogo słotobrazowanija* 1985, s. 72.
- ¹² S.A. Tichonow, *K problemie tipologii...* s. 56–57.
- ¹³ S.A. Tichonow, *O stiepieni riegularnosti...* op. cit.
- ¹⁴ J. Palion, *Struktura ciągów słotowórczych, motywowanych czasownikami oznaczającymi konkretną czynność dzielenia (przedmiotów) w języku rosyjskim i polskim*, Praca magisterska, WSP, Kraków 1988; B. Tokarz, *Struktura ciągów słotowórczych, motywowanych czasownikami ruchu w języku rosyjskim i polskim*, Praca magisterska, WSP, Kraków 1988; Swoboda B., *Struktura ciągów słotowórczych od czasowników przemieszczenia w języku polskim i rosyjskim*, Praca magisterska, WSP, Kraków 1988.
- ¹⁵ J.A. Ziemskaja, M.U., Kałnijazow, *Sootnoszenije tipowych i konkretnych słotobrazowatielnych paradigm*, [w:] *Aktualnyje problemy russkogo słotobrazowanija*, Samarkand 1987, s. 11.
- ¹⁶ G.P. Nieszczimienko, *Słotobrazowatielnyje cepoczki i paradigmy i ich rol' pri izuczenii zakonomiernostiej słotobrazowanija* [w:] *Aktualnyje problemy russkogo słotobrazowanija*, 1987, s. 226.
- ¹⁷ Op. cit., s. 227.
- ¹⁸ *Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia*, pod red. R. Grzegorzyczkowej, R. Łaskowskiego, H. Wróbla, Warszawa 1984, s. 363–74.
- ¹⁹ Op. cit., s. 374.

Русские и польские словообразовательные цепочки, мотивированные наименованиями животных

Автор статьи занимается структурой словообразовательной цепочки в связи с выбором этой комплексной единицы словообразования в качестве *tertium comparationis* для сопоставительного изучения дериватов от зоонимов в русском и польском языках. В частности рассматриваются конкретные и типовые категориальные словообразовательные цепочки от названий млекопитающих, предложенные Д. Митевым и их пригодность для сопоставления дериватов от определенной лексико-семантической группы в разных языках.